

Одеський національний медичний університет
Кафедра хірургії №2

Силабус курсу
Діагностика та хірургічне лікування механічної жовтяниці
різного генезу

Обсяг	4 кредити / 120 годин
Семестр, рік навчання	IV семестр 2
Дні, час, місце	Понеділок – п'ятниця 4 - 6 акад. годин, згідно з розкладом Аудиторія кафедри хірургії №2 (ООКМЦ, вул. Суднобудівна,1), ООКМЦ відділення хірургії.
Викладач (-і)	Завідувач кафедри: Запорожченко Борис Сергійович, д.мед.н., професор, Заслужений лікар України, Доцент кафедри: Муравйов Петро Тадеушович, к.мед.н., доцент, хірург вищої категорії, член Всеукраїнської Асоціації хірургів України.
Контактний телефон	+38048 7988068 +380 672923236 (завуч кафедри)
Е-mail	xir316@gmail.com
Робоче місце	Одеський обласний клінічний медичний центр, 1. 3 поверх: відділення хірургії: кабінети кафедри хірургії №2, лекційна аудиторія; 2. 3 поверх- кабінет доцента
Консультації	Очні консультації: – четвер – з 14.00 до 16.00; – субота – з 9.00 до 13.00 Онлайн консультації на платформі (Microsoft Teams): – четвер – з 14.00 до 16.00; – субота – з 9.00 до 13.00

КОМУНІКАЦІЯ

Очно в аудиторіях та кабінетах кафедри, дистанційно на платформі *Microsoft Teams*, в окремих випадках за попереднім попередженням – в *Viber*-групах.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предметом вивчення навчальної дисципліни є хвороби, проявами яких є жовтяниця, механізми їх виникнення та зв'язок з загальними патологічними процесами.

Навчальна дисципліна забезпечує підготовку здобувачів, що володіють значним обсягом теоретичних та практичних знань, вмінь і навичок, які дозволяють їм провести комплексну оцінку стану організму з патологією ШКТ, встановити причини її виникнення, спланувати на підставі цих зв'язків комплекс діагностичних і лікувальних заходів, провести науковий аналіз отриманих результатів і зробити відповідні висновки.

Пререквізити і постреквізити курсу (Місце дисципліни в освітній програмі)

ВНД базується на знаннях здобувачів на знанні анатомії та патологічної анатомії, гістології, медико-біологічної фізики, фізіології та патологічної фізіології, мікробіології, фармакології, гігієни, загальної хірургії, клінічної анатомії і оперативної хірургії, медичної генетики. Інтегрується з такими дисциплінами, як внутрішні хвороби, педіатрія, хірургія, ендокринологія, фізіотерапія, фтизіатрія, інфекційні хвороби, токсикологія, профпатологія та інші. Навчальна дисципліна формує уявлення про взаємозв'язок органів шлунково-кишкового тракту з іншими системами організму. Закладає основи застосування отриманих знань в діяльності, спрямованій на розв'язання комплексних проблем науки та практичної медицини.

Мета курсу

Метою є формування системних знань про причини виникнення, механізми розвитку, клінічні прояви, сучасні засоби діагностики та лікування захворювань органів ШКТ, а також про взаємозв'язки між різними структурами шлунково-кишкового тракту та іншими системами організму людини.

«Діагностика та хірургічне лікування механічної жовтяниці різного генезу» як дисципліни є здатність:

- 1) розв'язувати комплексні проблем й в галузі професійної медичної діяльності;
- 2) проводити оригінальне наукове дослідження;
- 3) створювати новий науковий продукт, конкурентоздатний на міжнародному ринку;
- 4) здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики;
- 5) застосовувати результати власних досліджень у викладацькій діяльності

Очікувані результати

В результат засвоєння змісту ВНД здобувач повинен:

Знати : 1.Застосовування науково-професійні знання; формулювати ідеї, концепції з метою використання в хірургічній гематології та хірургії жовних шляхів.
--

2. Демонструвати знання методології дослідження в цілому і методів певної сфери наукових інтересів, зокрема при механічній жовтяниці різного генезу
3. Інтерпретувати та аналізувати інформацію, коректно оцінювати нові й складні явища та проблеми з науковою точністю критично, самостійно і творчо
4. Виявляти невирішені проблеми в хірургії жовчних шляхів та визначати шляхи їх вирішення
5. Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження
6. Самостійно і критично проводити аналіз і синтез наукових даних
7. Розробляти дизайн та план наукового дослідження, використовуючи відповідні методи дослідження в галузі медицини
8. Виконувати та вдосконалювати сучасні методики дослідження при механічній жовтяниці різного генезу та освітньої діяльності.
Вміти: 1. Винаходити та обґрунтовувати нові способи діагностики, лікування та профілактики захворювань людини.
2. Впроваджувати та використовувати результати наукових досліджень у медичній практиці, освітньому процесі та суспільстві.
3. Інтерпретувати можливості та обмеження наукового дослідження, його роль в розвитку системи наукових знань і суспільства в цілому.
4. Представляти результати наукових досліджень в усній і письмовій формах у науковому співтоваристві і суспільстві в цілому відповідно до національних та міжнародних стандартів
5. Організовувати навчання учасників освітнього процесу при виконанні наукової та освітньої діяльності та впливати на їх соціальний розвиток
6. Використовувати етичні принципи в роботі з пацієнтами, дотримуватися наукової етики
7. Демонструвати академічну добросовісність та діяти відповідально щодо достовірності отриманих наукових результатів

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

ВНД «Діагностика та хірургічне лікування механічної жовтяниці різного генезу» складається з 4 кредитів ЄКТС (120 годин): 60 аудиторних годин та 60 годин для СР.

Методи навчання

Під час вивчення дисципліни використовуються наступні методи навчання: пояснювально-ілюстративний, проблемного викладу, репродуктивний та дослідницький методи.

Комплексне методичне забезпечення навчального процесу включає систему навчально-методичної документації і засобів навчання, в які входять навчальні плани, програми, оснащення навчальної аудиторії, підручники та

посібники, монографії, огляди лігератури, а також вказівки для самостійної роботи при підготовці до практичних занять.

Самостійна робота при вивченні питань ВНД забезпечується методичними розробками з СР, наочними засобами навчання (презентації, навчальні фільми), інформаційним ресурсом кафедри, тематикою самостійних завдань, алгоритмами самоконтролю знань і вмінь.

Проведення **підсумкового контролю** забезпечується методичними розробками для практичних занять та методичними розробками з СР, інформаційним ресурсом кафедри, системою тестового контролю, стандартизованими контрольними питаннями, структурованими алгоритмами контролю практичних вмінь.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Анатомічні особливості будови гепатобіліарної зони та фізіології жовчних шляхів.

Тема 2. Сучасні методи діагностики патології гепатобіліарної зони

Тема 3. Хронічні захворювання жовчного міхура та позапечінкових жовчних протоків

Тема 4. Захворювання великого дуоденального сосочка

Тема 5. Пухлини голівки підшлункової залози

Тема 6. Рубцові стріктури жовчних шляхів. Холангіт

Тема 7. Хронічний панкреатит

Тема 8. ПХЕС

Тема 9. Підсумкове заняття. Залік

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Хірургія: підручник/ Я.С.Березницький, О.В.Белов, Б.С.Запорожченко и ін.//Вінниця:Нова книга,2020.-528с.
2. Хирургические болезни: учебник/ Я.С. Березницкий, А.А. Вильцанюк, Н.Д Желиба и др.: под ред. П.Д. Фомина, Я.С. Березницкого. — к.: ВСВ «Медицина». — 2017. — 432 с.
3. Я.С. Березницкий, М.П. Захараш, В.Г. Мишалов. Хирургия. Том III (книга 1). Учебник. Днепропетровск: РВА «Дніпро-VAL», 2012. — 780 с.
4. Хірургія (базовий підручник) том 3 (книга 3 - суміжні спеціальності для хірургі-інтерна) Підручник / за ред. Г.В. Дзяк — Дніпропетровськ: РВА «Дніпро- VAL», 2014. — 828 с.
5. Хирургия. Том II. Учебник под ред. Я.С. Березницкого, М.П. Захараша, В.Г. Мишалова. - Днепропетровск, Днепр- VAL, 2011, 643 с.
6. Хірургія. Том II. Підручник за ред. Я.С. Березницького, М.П. Захараша, В.Г.,Мішалова.- Дніпропетровськ, Дніпр -VAL, 2007.

7. Лекції з госпіальної хірургії в 3 томах. За ред. В.Г.Мішалова. «Асканія», Київ, 2008.
8. Хірургія. Підручник за ред. М.П. Захараша, О.І. Пойди, М.Д. Кучера. Київ, «Медицина», 2014, 656 с.
9. Хірургічні хвороби. Підручник за ред. П.Г.Кондратенка. Х., «Факт». — 2006. — 816 с.
10. Хірургія. Навчальний посібник. Частина 1 за редакцією О.Б.Кутового. Дніпро, 2015, 287 с.
11. Хірургія: підручник/ за ред. Ковальчука А.Я. — Тернопіль: ТДМУ, 2010. — 1056 с.

Допоміжна:

1. Бойко В.В., Клименко Г.А., Малоштан А.В. Холедохолитиаз (диагностика и оперативное лечение). — Х.: Новое слово, 2008. — 216 с.
2. Кондратенко П.Г., Васильев А.А., Элин А.Ф. и др. Экстренная хирургия жёлчных путей. — ООО «Лебедь», 2005 — 434 с.
4. Ничитайло М.Е., Грубник В.В., Ковальчук А.Л. и др. Минимально инвазивная хирургия патологии желчных протоков. К.: Медицина, 2013.-296 с.
5. Ничитайло М.Е., Грубник В.В., Лурия И.А. и др. Видеоэндоскопическая диагностика и минимально инвазивная хирургия холелитиаза. К.: Здоров'я, 2005.-424 с.
6. Gallstone disease: diagnosis and management . NICE Clinical guideline [CG 188] 2014. доступно https://www.nice.org.uk/guidance/cg_188/chapter/1-recommendations/

Інформаційні ресурси:

1. Сайт кафедри хірургії №2: <https://info.odmu.edu.ua/chair/surgery2>
2. Міністерство охорони здоров'я Укратни: <http://moz.gov.ua/>
3. Національна наукова медична бібліотека України: <http://www.library.gov.ua/>
4. Центр тестування МОЗ Укратни: <http://testcentr.org.ua/>
5. Англomовний веб-ресурс для лікарів та інпних професіоналів охорони здоров'я: <http://www.medscape.com>
6. Англomовна текстова база даних медичних та біологічних публікацій: <http://www.pubmed.com>
7. Англomовний веб-ресурс для лікарів та інпних професіоналів охорони здоров'я: <https://emedicine.medscape.com/pulmology>
6. Англomовна текстова база даних медичних та біологічних публікацій: <http://www.pubmed.com>

9. Англomовний веб-ресурс для лікарів та інших професіоналів охорони здоров'я: <https://emedicine.medscape.com/pulmology>

5.

ОЦІНЮВАННЯ

Методи поточного контролю:

Поточний контроль здійснюється на ПЗ відповідно до сформульованих завдань з кожної теми. При оцінюванні навчальної діяльності надається перевага стандартизованим методам контролю: усному опитуванню, оцінка доповіді з клінічному розборі тематичних пацієнтів, оцінювання вміння брати участь у дискусії з проблемних питань. При засвоєнні кожної теми за поточну навчальну діяльність слухачу виставляються традиційна оцінки за 4-бальною шкалою. Поточна успішність розраховується як середній поточний бал, тобто середнє арифметичне всіх отриманих аспірантом (здобувачем) оцінок за традиційною шкалою, округлене до 2 (двох) знаків після коми, наприклад 4,75.

Оцінювання поточного контролю з дисципліни

Критері оцінки:

– ***«відмінно»:*** здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для розв'язання задач, здатен продукувати новаторські способи вирішення проблем, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.

– ***«добре»:*** здобувач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує завдання і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.

– ***«задовільно»:*** здобувач здатен оволодіти значною частиною теоретичного матеріалу, але переважно – в репродуктивній формі, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.

– ***«незадовільно»:*** здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

До підсумкової атестації допускаються лише ті здобувачі, які не мають академічної заборгованості і мають середній бал за поточну навчальну діяльність не менше 3,00.

Форми і методи підсумкового контролю:

Підсумковий контроль у формі **заліку** у формі індивідуальної співбесіди здійснюється на підсумковому занятті після успішного засвоєння усіх тем ВНД «Захворювання печінки. Ехінокок печінки». До заліку допускаються слухачі, які відвідали усі передбачені ВНД аудиторні заняття, виконали весь об'єм СР та мають середній бал за поточну навчальну діяльність не менше 3,00.

Оцінка за дисципліну є середнім арифметичним двох складових: середній поточний бал як середнє арифметичне всіх поточних оцінок; традиційна оцінка за залік

Середній бал за дисципліну переводиться в традиційну оцінку з дисципліни за 4-бальною шкалою і розцінюється як співвідношення цього середнього арифметичного до проценту засвоєння необхідного об'єму знань з даного предмету.

Конвертація традиційної оцінки з дисципліни за багатобальною шкалою: виконує інформаційно-обчислювальний центр університету. Отриманий середній бал за дисципліну шляхом його помноження на 40 (отримана оцінка округлюється до цілих) конвертується в оцінку за 200- бальною шкалою, яка, свою чергу, переводиться в традиційну оцінку з дисципліни за 4-бальною шкалою.

Середній бал за дисципліну	Оцінка з дисципліни за 200-бальною шкалою	Оцінка з дисципліни за 4-бальною шкалою (традиційна оцінка)
4,62–5,0	185–200	5
3,77–4,61	151–184	4
3,0–3,76	120–150	3

Самостійна робота здобувачів (СР)

Оцінювання самостійної роботи:

Оцінювання самостійної роботи слухачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті, а також на підсумковому контролі (іспиті).

Викладачі кафедри забезпечують можливість здійснювати СРС та під час ПЗ та іспиту проводять контроль та оцінку її виконання.

ПОЛІТИКА КУРСУ («правила гри»)

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Завдання необхідно виконувати вчасно згідно дедлайну (розкладу занять). За невчасне виконання завдання аспірант отримує незадовільну оцінку. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, то відпрацювання здійснюється у встановлені викладачем терміни відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ОНМедУ» (посилання на положення на сайті університету <https://onmedu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/osvitnijproces.pdf>). Перескладання заліку здійснюється відповідно до затвердженого деканатом графіку.

Політика щодо академічної доброчесності

Політика освітньої компоненти ґрунтується на засадах академічної доброчесності (положення доступне на сайті університету <https://onmedu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennja-prodobrochesnist.pdf>) та визначається системою вимог, які викладач пред'являє до здобувача при вивченні освітньої компоненти: а) самостійне виконання

навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); б) посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей.

Політика щодо відвідування та запізнень

Для отримання задовільної оцінки обов'язковим є відвідування і робота під час аудиторних занять (лекціях і ПЗ). Запізнення не вітаються. Здобувачу дозволяється запізнитися з поважної причини не більше ніж на 10 хвилин.

Мобільні пристрої

Використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача є порушенням дисципліни. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Поведінка в аудиторії

Курс передбачає роботу в колективі (група, члени колективу кафедри, співробітники клінічної бази кафедри). Всі середовища спілкування є дружніми, творчими, відкритими до конструктивної критики. Підтримуються такі цінності: повага до колег; толерантність до інших; сприйнятливність та неупередженість; аргументованість згоди або незгоди з думкою інших учасників дискусії, а також власної думки; шанування гідності особистості опонента/-ки під час спілкування; дотримання етики академічних взаємовідносин